

Redaktionellt U&D 29:3

Välkomna till årets sista nummer av den tjugonionde årgången som består av fem artiklar som alla analyserar aktuella frågor av såväl politisk som pedagogisk karaktär.

I **JYPP, DOMPA OCH JACKSON POLLOCK: BERÄTTELSE OM PLATS, FÖRORTISKA OCH ÖVERKLASS I ETT INNERSTADSGYMNASIUM** utmanar författarna *Rickard Jonsson* och *Anna Ålund* reproduktionen av språkideologier som definierar och fixerar språk, plats och identitet. I studien följer de Wille, en gymnasieelev, som går på en av Stockholms mer prestigefulla innerstadsskolor och hans interaktion med elever från andra platser i Stockholmsområdet. Artikeln visar hur elevers språkliga praktiker utmanar fasta idéer om både plats och så kallat urbana ungdomsspråk, hur elever gör meta-reflektioner om förortiska i sin skolvardag och även hur elever använder en rad olika språkliga stilar för att positionera sig i relation till plats och sociala relationer.

I artikeln **MODERSMÅLSÄMNETS LEGITIMITET I ETT FÖRÄNDRAT POLITISKT LANDSKAP: EN ANALYS AV SVENSK RIKSDAGSDEBATT UNDER 2010-TALET** analyserar *Christina Hedman* och *Jenny Rosén* de senaste tio årens riksdagsdebatt om modersmålsundervisning. Under de här tio åren har det framträtt en politisk linje som driver en stark assimilatorisk språkpolitik. Argumenten som förs fram inom denna linje handlar bland annat om att modersmålsundervisningen inte främjar assimilation i det svenska samhället och att undervisningen blir en väg till utanförskap. De motargument som formuleras i riksdagsdebatten är i huvudsak av pedagogisk karaktär. Det handlar då om att modersmålsundervisningen främjar elevernas kunskaper i svenska och i andra ämnen, snarare än att ha ett värde i sig självt. I debatten får således modersmålsämnet en begränsad funktion av att enbart ses som ett stödämne för elevernas kunskapsutveckling i svenska och i andra ämnen. Modersmålsundervisningens egenvärde och dess roll i ett pluralistiskt och demokratiskt samhälle är något som inte framträder i den politiska debatten.

I **BORTOM MITT BARN OCH ANDRAS UNGAR: OMSORGSETISK GRAMMATIK FÖR SKOLVÄLJANDE FÖRÄLDRAR** närmar sig *Hanna Sjögren* frågan om skolsegregationen med den ambivalenta medelklassföräldern i fokus. Även om skolsegregation kan förstås som en organiserande logik visar denna text på behovet av att ställa frågor om vilket ansvar föräldrar har som ska navigera i ett segregerat

skolvalssystem. Med utgångspunkt i Nel Noddings omsorgsetik argumenterar författaren för behovet av en relationell omsorg i dessa val, vilket förskjuter intresset bortom det egna barnet till att omfatta *alla* barn och det gemensamma bästa. För till syvende och sist handlar det om i vilken skola och i vilket samhälle ”ens barn och barnets jämnåriga bör växa upp”.

I BARNEHAGELEDELSE I BEVEGELSE - NÆR/LEDELSE I PRAKSIS, presenterar *Kjersti Nissen, Merete Moe* och *Sissel Mørreaunet* insikter från ett forskningsprojekt där de skuggat tio kommunala ledare efter en ledningsorganisation. Med inspiration från post-humanistiska perspektiv, genomförs diffraktiva läsningar av utvalda händelser kopplade till ledarnas yrkespraktik. Utifrån läsningarna diskuteras hur *nära ledning* kan komma till uttryck i en förskolepraktik där allt är både sammanflätat och i ständig rörelse. Vikten av lyssnande, tvivel, motstånd och osäkerhet som delar av ett nära ledarskap lyfts fram i diskussionen.

I artikeln THE WHO? DIDACTICS, DIFFERENTIATION AND THE BIOPOLITICS OF INEQUALITY utforskar *Linus Bylund* och *Benjamin Knutsson* ett spänningsfält i den didaktiska vem-frågan. Författarna använder ett empiriskt exempel av ett globalt ESD-program tillsammans med Göran Therborns analytiska distinktion mellan ‘difference’ och ‘inequality’, samt Michel Foucaults användande av begreppet biopolitik för att vidareutveckla och fördjupa den didaktiska vem-frågan till att bli en kritisk och samhällsorienterad fråga. Avslutningsvis föreslår författarna att vem-frågan lämnas över till de studerande själva för att de skall kunna undersöka hur olika relationer tar form mellan deras samhörigheter och andras samt institutioner.

Redaktörskapet utökas med detta nummer från en till tre redaktörer genom att Andreas Bergh och Eva Hultin tillträder som redaktörer och därmed kompletterar Tomas Englund. Vi tackar Åsgeir Tryggvason som deltagit i redaktionen och uträttat ett gediget arbete mellan åren 2014–2020. Ny redaktionsmedlem är från 2021 Maria Rosén liksom Elisabet Langmann som återkommer till redaktionen för en andra period. Välkomna.

Redaktionen